

فرصتی برای اجتماعی کردن ایران

در روز افتتاحیه نمایشگاه بین المللی کتاب تهران، با حضور سیدعباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در مصلى شروع نمایشگاه به‌صورت رسمی اعلام شد. صالحی در افتتاحیه نمایشگاه چند دقیقه هم درباره اهمیت نمایشگاه و نقش آن در شرایط کنونی کشور صحبت کرد. در بخشی از این سخنان صالحی گفت: «دغدغه کتاب باید دغدغه همه کسانی باشد که به فکر توسعه اجتماعی ایران هستند. این امر نباید صرفاً دغدغه وزارت فرهنگ یا مولفان یا اصحاب نشر باشد. اگر خواهان توسعه اجتماعی درست هستیم، احتیاج به تولید و مصرف کتاب خوب داریم.» وزیر فرهنگ همچنین ادامه داد: «نمایشگاه کتاب تهران غیر از اینکه به اقتصاد نشر کمک می‌کند و کارنامه نشر سالانه ایران را نشان می‌دهد، یک باشگاه بزرگ اجتماعی است». این دوره اولین نمایشگاه کتاب تهران در دوران دولت چهاردهم است و عملکرد نمایشگاه نشان از کارکرد بخش بزرگی از وزارت این دوره خواهد بود.

نسل کشی را عادی سازی نکنیم

در روزهای گذشته خبرهای کشتار اسرائیل در فلسطین دوباره همه جهان را متوجه این فاجعه کرده. گای پیرس، بازیگر استرالیایی هالیوود از آن بازیگرانی است که تابه‌حال بارها تلاش کرده اطرافیان مخصوصاً جامعه جهانی سینمایی را متوجه اتفاقات غزه کند، او حتی در مراسم اسکار ۲۰۲۴ سنجاق سینه‌ای با طرح فلسطین آزاد به کت خود وصل کرد و این حرکت او مورد توجه مجامع بین‌المللی قرار گرفت. پیرس در تازه‌ترین اقدام خود در صفحه شخصی‌اش درباره غزه نوشته: «من از همه افراد در صنعت خود می‌خواهم لطفاً حرف بزنند. این فراخوانی برای امری سیاسی نیست، بلکه فراخوانی برای وجدان است. با سکوت، ما این نسل‌کشی را «عادی‌سازی» می‌کنیم و مردم فلسطین و اسرائیل را به رنج ابدی محکوم می‌کنیم. هرروز در فلسطین کودکان قتل عام می‌شوند، اعضای بدن‌شان را از دست می‌دهند و از گرسنگی می‌میرند». این بازیگر فعالیت‌های گسترده‌ای در زمینه محیط‌زیست و حفاظت از آن هم انجام داده است.

نگارگری‌های استاد در خطر است

در چندروز گذشته خبری در فضای مجازی منتشر شد درباره اینکه آثار استاد محمود فرشچیان در کاخ سعدآباد در شرایط مناسبی نیستند. در کاخ موزه سعدآباد، بخشی وجود دارد به نام استاد فرشچیان که آثار در آن بخش نگهداری می‌شود. اما به دلیل نبود سیستم درست تهویه و تنظیم رطوبت، آثار این نگارگر مشهور در شرایطی غیر حرفه‌ای نگهداری می‌شوند. شرایطی که انگار باعث شده تعدادی از آثار استاد فرشچیان دچار اعوجاج، چسبندگی به شیشه و قاب شده‌اند. انگار پیگیری‌هاهم چندان نتیجه‌بخش نبوده و فعلاً کسی پاسخگو نیست و کسی نمی‌داند این خبر که در فضای مجازی دست‌به‌دست می‌شود تا چه حد گویای عمق این فاجعه است. موزه استاد فرشچیان که بیش از ۵۰ اثر از او را در خود جا داده، از سال ۱۳۸۰ افتتاح شده و مسئول نگهداری این آثار است.

عکس: Getty Images

قطار فریب کو دتا

کتاب «سرویس جاسوسی انگلیس از درون» بررسی ای پیشگامانه و جنجالی درباره یکی از سازمان های مخفی جهان و نقش آن در کنار رفتن دولت محمد مصدق است

روشنفکران، روزنامه‌نگاران و دانشگاهیان برای جنگ ایدئولوژیک علیه کمونیسم را به دقیق‌ترین شکل ممکن شرح می‌دهد. از جمله مأموریت‌ها و کمپین‌های تبلیغاتی پنهان و عملیات‌ها اروپای شرقی و تلاش‌ها برای بی‌ثبات کردن رژیم‌های وابسته به شوروی در آلبانی و لهستان. ادعای مرکزی کتاب این است که MI۶ در دخالت‌های متعددی، به‌ویژه در جنوب جهانی در دوره استعمارزایی نقش داشته است. در تحقیق داریل از منابع مختلفی استفاده شده از جمله اسناد طبقه‌بندی‌شده، (به‌ویژه از آرشیوهای اروپای شرقی که پس از جنگ سرد باز شدند)، یادداشت‌ها و مصاحبه‌ها، گزارش‌های خبری، سوابق پارلمانی و مطالعات دانشگاهی که همگی در مسیر نوشتن روایتی منسجم اما متقاطع به کار گرفته شده‌اند و نتیجه هم خوب از کار درآمده است. کتاب تا آنجا جنجالی شد که دولت بریتانیاسی کرد با استناد به قانونی به‌نام «اسرار رسمی» مانع از انتشار آن شود اما به جایی نرسید. مقامات دولتی حتی دفاتر ناشر را در جست‌وجوی اسناد طبقه‌بندی‌شده بازرسی کردند اما داریل عمدتاً از منابع باز استفاده کرده بود. نویسنده در جای جای کتاب خود توضیح می‌دهد که چطور در طی چند دهه جنگ سرد، نفوذ سرویس جاسوسی انگلیس فراتر از جاسوسی خارجی به سیاست داخلی بریتانیا نیز گسترش یافت و منجر به سطح بی‌سابقه‌ای از نظارت بر سیاستمداران، اتحادیه‌های کارگری و روزنامه‌نگاران مشکوک به گرایش‌های چپ شد. نویسنده MI۶ را نه سازمانی بی‌نقص، بلکه مستعد اشتباهات فاحش و ناآرامدی محسوس نشان می‌دهد. همچنین به شکست‌های عملیاتی سازمان اطلاعات مخفی بریتانیا در پیش‌بینی انقلاب اسلامی ایران در ۱۹۷۹ یا تهاجم آژانتین به جزایر فالکلند در ۱۹۸۲ نیز اشاره شده است.

▼ پشت پرده نام‌ها و خیانت‌ها

در ترجمه فارسی کتاب اما همه این موضوعات نیامده است. درواقع نسخه فارسی کتاب در هفت فصل پشت پرده عملیات‌های پنهانی یکی از دفاتر MI۶ در خاورمیانه را شرح می‌دهد. یکی از

معرفی کتاب

سرویس جاسوسی انگلیس از درون

نویسنده: استیون داریل

مترجم: محسن اشرفی

انتشارات: نشر نی

قیمت: ۳۲۰ هزار تومان

شرح دهد. این شکل تحقیق درباره تحولات سیاسی مخفی ضمن اینکه بر اعتبار و باورپذیری روایت می‌افزاید، باعث آشنادایی از نقش سرویس‌های جاسوسی در ذهن خوانندگان نیز می‌شود؛ موضوعی که مترجم فارسی کتاب نیز در پیشگفتار خود به‌شکلی دیگر توضیح داده است. محسن اشرفی کتاب را درس‌نامه‌ای سرشار از تقابل مدیران و مأموران اطلاعاتی درباره جایگاه و منافع ملی کشورشان در عرصه جهانی با سیاستمداران توصیف کرده است؛ سیاست‌مدارانی که یا نگران اوضاع حزب خود بودند یا منافع شرکت‌های بزرگ. امپراتوری بریتانیا در پایان دوران استعماری فروریخته خود چنین تقلایی می‌کرد؛ حفظ منافع در بخش‌هایی که سابق بر این در زمره امپراتوری‌اش بودند.

▼ جاسوسی جنگ سرد و بازی قدرت‌ها

کتاب «سرویس جاسوسی انگلیس از درون» جزئیات استخدام

معرفی کتاب

انبارشدگان

نویسنده: دابید ِ سولا

مترجم: پژمان رضایی

انتشارات: نی

قیمت: ۱۲۰ هزار تومان

بکت. با این وجود آقای اینو و نین «انبارشدگان»‌اش به‌نسبت ولادیمیر و استراگون «در انتظار گودو»، در سطحی متفاوت از جهان پوچ‌انگار نمایش به‌سر می‌برند و تراژدی انسان ابرمدرن را به صحنه می‌آورند. نمایشنامه‌ی «انبارشدگان» در صحنه‌ای می‌گذرد که دسولا در توصیف‌اش این‌گونه نوشته است: «یک انبار عظیم خالی. خیلی خالی. تقریباً خالی خالی. فقط می‌توان در مرکز آن یک میز دید که رویش یک تلفن معمولی است و سه پوشه‌ی سیاه بسته. پشت آن، چسبیده به دیوار، یک دستگاه کارت‌ساعت است وصل به یک ساعت بزرگ که قطر دایره‌اش به اندازه‌ی چرخ تراکتور است. در یک سمت ساعت، دو چوب‌لباسی

قرار دارد که از هرکدام یک لباس کار آبی آویزان است.» نخستین شخصیتی که وارد این صحنه می‌شود، آقای لینوست. مردی که تنها پنج‌روز به‌موعد بازنشستگی زود هنگام‌اش باقی مانده است. درواقع اگر به‌خاطر آرتوروش نبود پنج سال دیگر هم می‌توانست در این انبار عظیم خالی مشغول به کار باشد. او باید هر آن‌چه را طی ۲۹ سال -۱۱ سال شاگردی و ۱۸ سال مسئولیت مستقیم- آموخته است، در طول پنج روز باقی‌مانده به نین، کارمند تازه‌وارد دومین کارخانه بزرگ کشور در ساخت دیرک‌ها و دکل‌های آلومینیومی؛ «دیرک‌ها و دکل‌های آلومینیومی سالبالئون» بیاموزد. «دیرک‌ها و دکل‌های آلومینیومی سالبالئون» متعلق به آقای سالبالئون، شامل دو انبار و یک دفتر مرکزی است و ۱۶۶ پرسنل دارد. پرسنل‌هایی که اکثرشان در کارخانه کار می‌کنند و دیرک‌ها را به انبار «ا» و دکل‌ها را به انبار «ب» می‌فرستند. آقای لینو، مسئول انبار «ب»، کاری با دیرک‌ها ندارد و سروکارش فقط با دکل‌های آلومینیومی است.

با ورود نین اما آقای لینو برای نخستین‌بار به عجیب‌بودن چیزهایی پی می‌برد که در طول تمام این سال‌ها، بی‌چون‌وچرا آنها را پذیرفته بود. چیزهایی مثل هفت دقیقه جلوتر بودن ساعت دستگاه و این‌که برای ثبت ساعت هفت صبح، روی کارت ورود به انبار «ب» باید ساعت ۶ و ۵۳ دقیقه کارت زد. این هفت دقیقه اختلاف اما هنگام خروج محاسبه نمی‌شود و کارت خروج باید رأس ساعت سه عصر زده شود. سوال لین در مورد این‌که چرا آقای لینو هیچ‌وقت از دفتر مرکزی نخوابسته است فکری به حال این اختلاف ساعت بکنند؟ نخستین چیزی است که لینیو عادت کرده به هرآن‌چه هست را شگفت‌زده می‌کند. شگفتی آقای لینیو با صندلی ساحلی که لین در روز دوم برای نشستن با خود به همراه می‌آورد، چنان برانگیخته می‌شود که به

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی

فرماندهی